

Veritabanı / Database

- Temel bir bilgi depolama birimidir.
- Etkili erişim için düzenlenmiş bir enformasyon dermesidir.

Toplanan enformasyon elektronik, basılı, grafik, ses, istatistiki ya da bunların bileşimi olabilir.

- İsimlerin alfabetik düzenlendiği bir adres defteri gibi basit veya çeşitli formatların bileşimi şeklinde enformasyon sağlayan karmaşık biçimde olabilir.
- Veritabanları(VT), çeşitli formatlarda farklı tür enformasyon sağlar
- Bibliyografik VT: Bir birimin niteleyici kaydını içerir. Yazar, başlık, konu, yayıncı vb birim hakkında enformasyon sağlar. Bazen birimin kısa özeti ya da öz'ünü de verir.
- Örn: Social Sciences Abstract
- Tam Metin VT: Yayının tam metnini verir.
- Bazı VT'ları sayısal (istatikler, nüfus verileri vb) bazıları görsel unsurları (EBSCOhost image collection gibi) içerir.
- CNN web sayfasındaki arama seçeneği ise metin, ses ve video formundaki ya da bunların bileşimine ulaşmayı sağlar.
- Meta VT'ları başka VT'ları tarafından dizinlenmiş olan enformasyona ulaşmayı sağlar.
- VT'ları hangi türde olursa olsun konu (tıp, tarım, iş vb) ve yayın türüne (yalnız kitaplar / süreğen yayınlar (magazin, gazete, dergi gibi)) göre bölümlenebilir.
- Örn:WorldCat(kitaplar), Current Contents(bilimsel dergiler), Readers' Guide Abstracts (popüler kültür ve güncel olaylar),Academic Search Premier (bilimsel ve popüler yayınlar)
- Bazı vt'ları tek bir dildeki (örn: İngilizce) yayınları, bazıları ise çeşitli dillerdeki yayınlara erişimi sağlar.

Bilgisayarlar hızlı düşünür ama tüm teknolojik ilerlemelere rağmen insan kadar karmaşık düşünemez. Elektronik vt'larının sınırlarını açığa çıkarmak için onlarla nasıl konuşulacağını bilmek gerekir.

Temel Arama Türleri	Arama operatörleri
Anahtar Sözcükler	Bool
Doğal dil	Yaklaşık işleçler
Konu başlığı	Çoğullar
Dizin/Tesarus gözden geçirme	Kesme / Joker karakter

- Anahtar Sözcükler(AS): Araştırma konusunu ifade ederler. AS, tek bir sözcük ya da bir tamlama olabilir.
- AS, araştırma konusunu tanımladığımız cümleden seçilebilir. Seçilen sözcüklerin eş anlamlıları belirlenerek aramada kullanılabilir.
- Genellikle AS aramalarında kullanılan alanlar, kaydın başlığı, konusu ve öz'üdür. Bunlara temel dizin denir.

Örn:”otomobillerde kullanılmak üzere geliştirilen alternatif yakıtlar”

- Cümledeki isim ve sıfatlar, AS seçiminde yol göstericidir.
- AS= “alternatif yakıt” ve “otomobiller”
- Bu AS’lerin eş anlamlıları da bulunur.

Alternatif Yakıt	Otomobiller
Elektrik	Araba
Ethenol	Kamyon/uzun araç
Doğal gaz	Ulaşım
Hidrojen yakıtı	Motorlu araç

Bool Operatörleri AND/ OR/ NOT

- Her AS kendisi ile bağlantılı bir sonuç kümesi verir. Bu kümeler farklı sonuç kümeleri vermek üzere birleştirilebilir ya da bazı kümeler dışarıda tutulabilir.
- AND bağlacı, iki AS'nin de , elde edilecek kayıtların her birinde bulunması gerekliliğini ifade eder.
-

Arama Terimi /Anahtar Sözcük	Sonuç
Televizyon	999
Şiddet	876
TV ve Şiddet	123

OR bağlacı, iki AS'den birinin kayıтта bulunması gerekliliğini ifade eder.

Anahtar Sözcük	Sonuç
Gençlik	97
Ergenlik	75
Gençlik veya Ergenlik	172

- NOT bağlacı, AS'lerden ilkinı ararken ikincisini dışarıda bırakır.

Anahtar Sözcük	Sonuç
Lise	423
İlk	652
Lise değil ilk	275

Veritabanını İncelerken ve onlardan en temel düzeyde yararlanılırken

- Hakkında bilgi / About us
- Yardım / Help
- Arama Arayüzü /Search Interface

Basit Arama / Quick Basic Search

Gelişmiş Arama / Advanced Search

- Sınırlamalar Limitations
- Gözden geçirme / Browse
- Sonuç Listesi / Results
- Bibliyografik Kimliklerin veriliş biçimi / Bibliographic Description
- Sıralama seçenekleri / Sorting irdelenir.

#####

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ
ULUSAL AÇIK DERS MALZEMELERİ

UADMK - Açık Lisans Bilgisi

Bu ders malzemesi öğrenme ve öğretme yapanlar tarafından açık lisans kapsamında ücretsiz olarak kullanılabilir. Açık lisans bilgisi bölümü yani bu bölümdeki, bilgilerde değiştirme ve silme yapılmadan kullanım ve geliştirme gerçekleştirilmelidir. İçerikte geliştirme değiştirme yapıldığı takdirde katkılar bölümüne sadece ekleme yapılabilir. Açık lisans kapsamındaki malzemeler doğrudan ya da türevleri kullanılarak gelir getirici faaliyetlerde bulunulamaz. Belirtilen kapsam dışındaki kullanım açık lisans tanımına aykırı olduğundan kullanım yasadışı olarak kabul edilir, ilgili açık lisans sahiplerinin ve kamunun tazminat hakkı doğması söz konusudur.

Katkılar:

Doç. Dr. Tülay Fenerci, AÜ, 17/6/2011, Metnin hazırlanması

Rıza Burak Göksoy, AÜ, 26/6/2011, Metnin düzenlenmesi

#####